

Wybrane działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej w Gminie Miasto Częstochowa w 2023 roku

OPRACOWAŁ

**REFERAT OPTYMALIZACJI ZAOPATRZENIA
W MEDIA
WYDZIAŁ INŻYNIERII MIEJSKIEJ I KONTROLI**

*Opracowanie na podstawie materiałów otrzymanych od wydziałów Urzędu Miasta Częstochowy,
jednostek organizacyjnych oraz spółek skarbu gminy*

Wprowadzenie

Funkcjonujące dokumenty na poziomie Unii Europejskiej, kraju oraz podstawowych jednostek samorządu terytorialnego wymagają podjęcia stosownych działań w celu optymalizacji zużycia paliw i energii. Poprawa efektywności energetycznej stanowi jeden z podstawowych aspektów ograniczenia negatywnego wpływu procesów energetycznych na środowisko oraz jedną z przesłanek poprawy efektywności ekonomicznej.

Efektywność energetyczna to temat coraz mocniej akcentowany na forum europejskim. W styczniu 2018 roku unijny parlament przyjął projekt przepisów, zrewidowanych w 2020 roku, zgodnie z którymi do 2030 roku państwa członkowskie powinny zwiększyć efektywność energetyczną o 32,5%. Aktualnie podstawą polityki UE w zakresie efektywności energetycznej jest nowa dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej (dyrektywa (UE) 2023/1791), która opiera się na zasadzie „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Ustanowiono w niej unijny cel w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r., zgodnie z którym należy zmniejszyć zużycie energii pierwotnej (orientacyjnej) i końcowej o 11,7% w porównaniu z prognozami na 2020 r. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” nakłada na państwa UE obowiązek dopilnowania, by rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej były uwzględniane przy podejmowaniu decyzji dotyczących planowania, polityki i inwestycji zarówno w sektorze energetycznym, jak i nieenergetycznym. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 maja 2016 roku o efektywności energetycznej zostały określone zadania jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej. Art. 6 ust. 1 stanowi, że *„Jednostka sektora publicznego realizuje swoje zadania stosując co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej”*. Ust. 2. wskazanego wyżej artykułu stanowi, że *„Środkami poprawy efektywności energetycznej są:*

- 1) realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;*
- 2) nabycie urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;*
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt. 2, lub ich modernizacja;*
- 4) realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 554, 1162, i 1243);*
- 5) wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego, o którym mowa w art. 2 pkt 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1, z późn. zm.), potwierdzone uzyskaniem wpisu do*

rejestr EMAS, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. z 2020 r. poz. 634); 6) realizacja przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Natomiast ust. 3 stanowi, że „Jednostka sektora publicznego informuje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości”.

Celem opracowania jest przedstawienie wybranych działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej oraz ograniczenia negatywnego wpływu procesów energetycznych na środowisko w Gminie Miasto Częstochowa w 2023 roku.

Wykaz jednostek uwzględnionych w opracowaniu

Ip.	URZĄD MIASTA CZĘSTOCHOWY
1	Biuro Gospodarki Lokalowej i Usług Komunalnych
2	Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych
3	Wydział Nadzoru i Administracji
4	Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Ip.	JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE
1	Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie
2	Centrum Integracji Społecznej w Częstochowie
3	Centrum Usług Komunalnych
4	Cmentarz Komunalny w Częstochowie
5	Częstochowskie Centrum Świadczeń
6	Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie
7	Filharmonia Częstochowska
8	Miejski Dom Kultury
9	Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie
10	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie
11	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Częstochowie
12	Miejski Zarząd Dróg w Częstochowie
13	Muzeum Częstochowskie
14	Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie
15	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
16	Straż Miejska w Częstochowie
17	SP ZOZ Miejski Szpital Zespolony w Częstochowie
18	Teatr im. Adama Mickiewicza w Częstochowie
Ip.	SPÓŁKI SKARBU GMINY
1	Hala Sportowa Częstochowa Sp. z o.o.
2	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie S.A.

URZĄD MIASTA CZĘSTOCHOWY

Biuro Gospodarki Lokalowej i Usług Komunalnych

Biuro Gospodarki Lokalowej i Usług Komunalnych wraz z Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o. przeprowadziło w budynkach komunalnych inwestycje i działania modernizacyjne wpływające na poprawę efektywności energetycznej. Wykaz budynków objętych działaniami przedstawiono w poniższej tabeli.

Ip.	Nazwa zadania	Adres
1	Przebudowa kotłowni węglowej oraz wykonanie wewnętrznej instalacji gazowej zasilającej kotłownię, montaż kotłów gazowych dwufunkcyjnych	ul. Biurowa 1 – 24 lokale mieszkalne
2	Zmiana sposobu ogrzewania lokali mieszkalnych - likwidacja ogrzewania węglowego, wykonanie wewnętrznej instalacji gazu oraz wewnętrznych instalacji c.o. w oparciu o kotły gazowe dwufunkcyjne	ul. Warszawska 36 – 13 lokali mieszkalnych
3	Zmiana sposobu ogrzewania lokalu mieszkalnego - likwidacja ogrzewania węglowego, montaż pieca akumulacyjnego	ul. Tomasza Wilsona 32 m. 17
4	Zmiana sposobu ogrzewania lokali mieszkalnych - likwidacja ogrzewania węglowego, wykonanie wewnętrznej instalacji gazu oraz wewnętrznych instalacji c.o. w oparciu o kotły gazowe dwufunkcyjne	ul. Pawia 24/26 – 4 lokale mieszkalne
5	Wykonanie termomodernizacji budynku przy ul. Dekabrystów 60 (lokale użytkowe)	ul. Dekabrystów 60

Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych

Najistotniejsze informacje dotyczące działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej przedstawiono poniżej:

lp.	Zadanie	Zakres
1	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej: etap III Budynek Technicznych Zakładów Naukowych im. gen. Władysława Sikorskiego, ul. Jasnogórska 84/90	docieplenie ścian budynku szkoły, docieplenie dachów budynku szkoły, łącznika i garażów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, instalacje ciepłej i zimnej wody użytkowej, instalacja odgromowa, opaska z kostki brukowej
2	Termomodernizacja budynku Miejskiego Przedszkola nr 14, ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 11	docieplenie ścian i dachu, obróbki blacharskie, instalacja odgromowa
3	Termomodernizacja budynku Miejskiego Przedszkola nr 8, Aleja Wojska Polskiego 73 (2023-2024)	wymiana stolarki okiennej (zakres realizowany w roku 2023)

Wydział Nadzoru i Administracji

W celu poprawy efektywności energetycznej Wydział Nadzoru i Administracji dokonał:

- zakupu sprzętu komputerowego o obniżonym zużyciu energii elektrycznej;
- korekty nastaw sterowników centralnego ogrzewania w węzłach cieplnych użytkowanych budynków;
- instalacji urządzenia do kompensacji mocy biernej w budynku Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Marszałka Ferdynanda Focha 19/21.
- instalacji urządzenia do zdalnej kontroli pracy kompensatorów mocy biernej w budynkach ul. Jerzego Waszyngtona 5 i ul. Marszałka Ferdynanda Focha 19/21.

Urząd Miasta posiada aktualne świadectwa charakterystyki energetycznej dla 3 budynków administracyjnych gminy.

Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa

Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa prowadzi od 2010 roku programy wsparcia inwestycji proekologicznych, które umożliwiają mieszkańcom Częstochowy skorzystanie z dotacji do wymiany indywidualnych źródeł ciepła na bardziej ekologiczne oraz do montażu kolektorów słonecznych (do roku 2020), a od roku 2021 do montażu instalacji fotowoltaicznych. Działania podjęte przez wydział mają na celu poprawę jakości środowiska (ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości powietrza). W 2023 roku przeznaczono łącznie kwotę 113 547,86 zł ze środków pochodzących z budżetu miasta dofinansowując 22 inwestycje, na podstawie uchwały Nr 977.LXXV.2023 Rady Miasta Częstochowy z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowych w 2023 r., na dofinansowanie kosztów

zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, związanych z ochroną powietrza, polegających na modernizacji systemów grzewczych w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie miasta Częstochowy, realizowanych przez osoby fizyczne.

Ponadto na podstawie uchwały Nr 976.LXXV.2023 Rady Miasta Częstochowy z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania oraz sposobu rozliczania dotacji celowych w 2023 r., na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych z zakresu ochrony środowiska, polegających na montażu instalacji fotowoltaicznych na potrzeby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na terenie miasta Częstochowy, realizowanych przez osoby fizyczne dofinansowano 8 inwestycji wydatkując z budżetu miasta łącznie kwotę 48 000,00 zł.

W roku 2022 Gmina Miasto Częstochowa przystąpiła do Projektu zintegrowanego LIFE "Śląskie. Przywracamy błękit". Kompleksowa realizacja programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego realizowanego przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY w ramach którego utworzone zostało stanowisko Ekodoradcy.

Do zadań Ekodoradcy w Gminie Miasto Częstochowa należy między innymi:

- wsparcie mieszkańców miasta w zakresie pozyskiwania dotacji do wymiany źródła ciepła i/lub podniesienia efektywności energetycznej budynku,
- fachowe doradztwo w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku,
- prowadzenie szeroko definiowanej edukacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości powietrza,
- inicjowanie działań i inwestycji służących poprawie jakości powietrza oraz ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych.

W roku 2023 Ekodoradca przeprowadził |:

- 170 porad na miejscu,
- 535 porad telefonicznie,
- 20 spotkań informacyjno edukacyjnych, w których wzięło udział 450 osób.

Tematy : OZE, Czyste Powietrze ,

- 5 spotkań w placówkach oświatowych, w których wzięło udział ok 250 dzieci.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie

Adres:

Aleja Najświętszej Maryi Panny 22
42-202 Częstochowa

Działania realizowane w zakresie poprawy efektywności energetycznej:

1) Dokonano wymiany dotychczasowego oświetlenia na:

- świetlówek LED (26 sztuk) w filiach bibliotecznych i Bibliotece Głównej,

- żarówki LED (38 sztuk) – w filiach bibliotecznych i Bibliotece Głównej.
- 2) Optymalizując zużycie wody, monitorowano szczelność infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w placówkach bibliotecznych.
 - 3) Monitorowano używaną klimatyzację – urządzenia były włączane tylko przy zamkniętych oknach i drzwiach (promocja oszczędzania energii wśród pracowników).
 - 4) Stosowano termostaty na grzejnikach, optymalizując temperaturę w pomieszczeniach.
 - 5) Monitorowano pracę sprzętu komputerowego, stosując tryb wygaszacza ekranu.
 - 6) Zakupiono do bibliotek nowy sprzęt komputerowy i drukarki, zastępując dotychczasowy przestarzały (filie nr 7, 8, 10, 13, 15, 20 i Biblioteka Główna).
 - 7) Racjonalnie wykorzystywano drukarki, stosując drukowanie dwustronne oraz włączając sprzęt tylko do drukowania.
 - 8) Zrealizowano działania edukacyjne:
 - Filia nr 13 (ul. Józefa Mireckiego 28) - *Przedszkolaki w bibliotece - Czytajmy razem* - zajęcia z edukacji globalnej - 6 spotkań; 90 uczestników (styczeń);
 - Filia nr 25 (ul. Wirażowa 8A) - zajęcia edukacyjne (*m.in. Podwodny świat*) - trzykrotnie; 12 uczestników (styczeń);
 - Filia nr 10 (ul. Kazimierza Michałowskiego 20) - *Bądźmy eko* - warsztaty - dwukrotnie; 41 uczestników (marzec);
 - Oddział dla Dzieci i Młodzieży (Aleja Tadeusza Kościuszki 4) - zajęcia proekologiczne (*m.in. Światowy Dzień Wody*) - trzykrotnie; 52 uczestników (marzec);
 - Filia nr 1 (ul. Józefa Mireckiego 28) - zajęcia proekologiczne dla dzieci młodszych (*m.in. Wiosenna łąka*) - 7 spotkań; 127 uczestników (kwiecień-maj);
 - Filia nr 3 (ul. Ułańska 5/7) - *Eko warsztaty - poznaj jerzyka* - 25 uczestników (maj);
 - Biblioteka Główna (Aleja Najświętszej Maryi Panny 22), Filia nr 9 (ul. Feliksa Nowowiejskiego 15), Oddział dla Dzieci i Młodzieży (Aleja Tadeusza Kościuszki 4) - 9. Festiwal Bajki (10 spotkań; 569 uczestników). Tematem przewodnim projektu była szeroko rozumiana ekologia. Podczas Festiwalu zorganizowano spotkania autorskie i wiele różnorodnych warsztatów (tj. filmowe „*Ekobiblioteka*”, ilustratorskie, rękodzieła, zielarskie, przyrodnicze „*Las w słoiku*”) oraz słuchowisko „*Drzwi do lasu*”. Przeprowadzono też konkurs plastyczny „*Bajeczny recykling*” oraz - jako finał imprezy - rodzinny *Literacki Piknik*. Projekt Festiwal Bajki dofinansowano ze środków Fundacji PZU (czerwiec);
 - Filia nr 14 (ul. Cypriana Kamila Norwida 17/21) - *Baśń z ekologią w tle* - współorganizacja konkursu wraz ze Szkołą Podstawową nr 25 im. Stanisława Staszica - 56 uczestników (czerwiec);

- Filia nr 20 (ul. Witolda Gombrowicza 15) - *Recykling* - warsztaty plastyczne - czterokrotnie; 58 uczestników (sierpień).
- 9) W związku z podjęciem działań oszczędnościowych przez jednostki sektora finansów publicznych m.in. w pomieszczeniach wykorzystywano maksymalnie światło dzienne, zawieszono czasowo dostęp do stanowisk komputerowych, ograniczono wykorzystanie wybranych urządzeń AGD, czasowo zmieniono godziny otwarcia bibliotek dla czytelników, ograniczono ilość działań kulturalno-edukacyjnych w placówkach.

Biblioteka posiada aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej dla budynku głównego przy Alei Najświętszej Maryi Panny 22.

Centrum Integracji Społecznej w Częstochowie

Adres:

ul. Legionów 50A
42-202 Częstochowa

Realizowano działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej:

- sukcesywna wymiana opraw oświetleniowych świetlówkowych na energooszczędne LED w budynku przy ul. Legionów 50A;
- optymalizacja zużycia wody w budynkach administrowanych przez Centrum i w Ogrzewalni Miejskiej, realizacja zasady racjonalnego wykorzystania energii elektrycznej;
- okresowe pogadanki z bezdomnymi w temacie racjonalnego korzystania z wody i energii elektrycznej w Ogrzewalni Miejskiej.

Centrum Usług Komunalnych

Adres:

Aleja Wolności 30
42-217 Częstochowa

Działania realizowane w zakresie poprawy efektywności energetycznej:

- 1) Znacznie ograniczono używanie w pomieszczeniach klimatyzatorów, czajników itp.
- 2) Na terenie nieruchomości przy Alei Wolności 30 (Willa Generała) wyłączane jest oświetlenie w porze nocnej w godzinach od 23:00 do 5:00.
- 3) Pracownicy CUK zostali przeszkoleni w zakresie odpowiedzialnego i ekonomicznego korzystania ze wszystkich dostępnych mediów:
 - wyłączanie oświetlenia w pomieszczeniach w których w godzinach pracy nikt nie przebywa;
 - ograniczanie korzystania ze sztucznego oświetlenia w ciągu dnia pracy;
 - wyłączanie wszystkich urządzeń po zakończeniu pracy.
- 4) Zainstalowano tygodniowy termostat pokojowy w budynku przy Alei Wolności 30 (Willa Generała) w celu ograniczenia zużycia gazu.

Cmentarz Komunalny w Częstochowie

Adres:

ul. Radomska 117
42-221 Częstochowa

Cmentarz Komunalny prowadził następujące działania w celu poprawy efektywności energetycznej:

- 1) Kontynuowano zasadę ekonomicznego wykorzystywania energii elektrycznej w miejscu pracy oraz zmniejszenia zużycia gazu poprzez ustalanie, w miarę możliwości kremacji jedną za drugą, ograniczono tzw. "okienka". Wprowadzona zmiana zmniejszyła zużycie gazu oraz energii elektrycznej na ponowne rozgrzanie urządzenia kremacyjnego.
- 2) Nadal stosowano praktykę logistyczną polegającą na konsolidacji potrzeb zakupowych.
- 3) Na bieżąco przeprowadzano przeglądy, konserwację kotłów i innych urządzeń wraz z kontrolą i oceną stanu sprawności systemu co wpływa na ograniczenie zużycia energii elektrycznej i gazu oraz podniesienie poziomu eksploatacji.
- 4) Wprowadzono ograniczenia zużycia mediów poprzez:
 - monitorowanie zużycia wody, w tym monitorowanie szczelności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w obiektach i na terenie cmentarza;
 - monitorowanie używania klimatyzacji – urządzenia były włączane tylko przy zamkniętych oknach (promocja oszczędzania energii wśród pracowników);
 - stosowanie termostatów na grzejnikach, optymalizując temperaturę w pomieszczeniach;
 - zakręcanie grzejników podczas wietrzenia pomieszczeń;
 - monitorowanie pracy sprzętu komputerowego, stosując tryb wygaszacza ekranu i wyłączania z kontaktu, jeśli ich się nie używa;
 - nie pozostawianie urządzeń elektrycznych w trybie czuwania.

Budynek Cmentarza Komunalnego posiada aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej.

Częstochowskie Centrum Świadczeń

Adres:

ul. Jana III Sobieskiego 15
42-217 Częstochowa

Częstochowskie Centrum Świadczeń realizowało następujące działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej:

- przekazano do likwidacji przestarzały i nieenergooszczędny sprzęt komputerowy i drukujący.

- zakupiono sprzęt komputerowy o obniżonym zużyciu energii, którym zastąpiono eksploatowany i mniej energooszczędny sprzęt;
- Dokonano napraw kilku drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych w celu poprawy efektywności energetycznej;
- monitorowano wyłączenie sprzętów komputerowych, drukujących i innych z gniazdek. Monitorowano pracę sprzętu komputerowego, stosując tryb wygaszacza ekranu;
- racjonalnie wykorzystywano drukarki, stosując drukowanie dwustronne oraz włączając sprzęt tylko do drukowania;
- monitorowano szczelność kranów i urządzeń w pomieszczeniach sanitarnych;
- realizowano działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej poprzez przesyłanie do pracowników informacji edukacyjnych i podnoszenie ich świadomości w tym zakresie - promocja oszczędzania energii wśród pracowników.

Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie

Adres:

ul. prof. Stanisława Kontkiewicza 2
42-209 Częstochowa

Dom Pomocy Społecznej w ramach poprawy efektywności energetycznej przeprowadzono następujące działania:

- sukcesywne wymiany opraw oświetleniowych na energooszczędne LED na korytarzach oraz w łazienkach pensjonariuszy DPS;
- monitoring używania klimatyzacji (załączanie urządzeń tylko przy zamkniętych oknach i drzwiach);
- akcję informacyjną wśród mieszkańców i pracowników motywującą do podejmowania działań pro środowiskowych;
- przeprowadzono pogadanki z mieszkańcami DPS na temat racjonalnego wykorzystania energii elektrycznej i wody.

Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana

Adres:

ul. Tomasza Wilsona 16
42-202 Częstochowa

W ramach poprawy efektywności energetycznej:

- zmodernizowano oświetlenie muszli koncertowej z energochłonnego halogenowego na energooszczędne ledowe typu RGB;
- wyłączano oświetlenie zewnętrzne na czas trwania koncertów oraz oświetlenie holu szatniowego i patio;
- zwrócono szczególną uwagę na wyłączenie oświetlenia sceny w czasie trwania przerw, podczas prób orkiestry i chóru;
- zainstalowano czujniki ruchu w korytarzach garderób wyłączające oświetlenie podczas nieobecności muzyków w garderobach.

Budynek filharmonii posiada aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej.

Miejski Dom Kultury

Adres:

ul. Waleriana Łukasińskiego 50/68
42-207 Częstochowa

Miejski Dom Kultury w zakresie poprawy efektywności energetycznej prowadził działalność edukacyjną, dla uczestników zajęć edukacyjnych zorganizowano cykl prelekcji na temat oszczędzania energii elektrycznej. Na zajęciach plastycznych organizowanych przez MDK dzieci wzięły udział w konkursie plastycznym pt.: "Jak oszczędzać energię elektryczną?". Za najlepsze prace dyrektor MDK przyznał nagrody.

Budynek MDK posiada aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej.

Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie

Adres:

Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
42-217 Częstochowa

Miejska Galeria Sztuki realizowała następujące działania:

- prowadzono stałe prace modernizujące oświetlenie wystawiennicze oraz w przestrzeni administracyjno-biurowej. Sukcesywnie wymieniano tradycyjne oświetlenie na LED oraz świetlówki kompaktowe, zmniejszające znacznie zużycie energii;
- poprawiano efektywność energetyczną poprzez zastosowanie czujników ruchu w toaletach;
- wykonano przeglądy serwisowe urządzeń, pozwalające na pracę z najwyższą sprawnością i efektywnością energetyczną;
- wymieniano wyeksploatowane urządzenia na nowe, charakteryzujące się niższym zużyciem energii lub niższymi kosztami eksploatacji;
- wdrażano wśród pracowników dobre praktyki, podnoszące świadomość energetyczną oraz utrwalające nawyki ograniczające marnotrawstwo energii.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie

Adres:

ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 2
42-217 Częstochowa

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował następujące działania w zakresie poprawy efektywności energetycznej:

Ip.	Działania realizowane
1	W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego dot. zakupu sprzętu komputerowego uwzględniano kryterium efektywności energetycznej.

Ip.	Działania realizowane
	Zakupiono: <ul style="list-style-type: none"> • 37 komputerów (w tym 9 przenośnych); • 20 szt. zasilaczy komputerowych; • 5 kserokopiarek. Wszystkie urządzenia charakteryzują się niskim zużyciem energii.
2	Wymiany oświetlenia dokonywano zgodnie z potrzebą, w przypadku zużycia lub usterki oświetlenia jarzeniowego na lampy LED.
3	Działania promujące oszczędzanie energii, podnoszenie świadomości pracowników w zakresie efektywności energetycznej – informacja wizualna dot. oszczędzania energii zamieszczona w pomieszczeniach węzłów sanitarnych.
4	Optymalizacja zużycia wody: bieżąca wymiana spłuczek oraz uszczelnianie kranów, promowanie wśród pracowników wiedzy na temat racjonalnego zużycia wody.
5	Optymalizacja pracy urządzeń energochłonnych (klimatyzacja, oświetlenie, ogrzewanie): <ul style="list-style-type: none"> • monitoring używania klimatyzacji (załączanie urządzeń tylko przy zamkniętych oknach i drzwiach); • sukcesywna modernizacja punktów świetlnych w pokojach biurowych (światłówki energooszczędne, żarówki energooszczędne); • stosowano termostaty na grzejnikach umożliwiające utrzymanie optymalnej temperatury w pomieszczeniach.
6	Optymalizacja pracy sprzętu komputerowego i drukarek: <ul style="list-style-type: none"> • codzienny monitoring sprzętu komputerowego, zastosowanie we wszystkich komputerach trybu wygaszacza ekranu; • racjonalne wykorzystanie drukarek (np. drukowanie dwustronne).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej posiada aktualne świadectwa charakterystyki energetycznej dla administrowanych budynków zlokalizowanych przy ulicach: Polskiej Organizacji Wojskowej 2, Stanisława Staszica 10, Krakowskiej 34 oraz Józefa Sułkowskiego 9.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Częstochowie

Adres:

ul. Dekabrystów 43
42-215 Częstochowa

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w ramach poprawy efektywności energetycznej realizował następujące działania:

- 1) Park Wodny Częstochowa:
 - od momentu uruchomienia obiektu (wrzesień 2021) w Parku działa gazowy agregat kogeneracyjny o mocy 230 kW – HORUS model HE-LG235-GZ;
 - w oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego.
- 2) Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”:
 - w czasie rzeczywistym monitorowana jest praca urządzeń kontrolno-pomiarowych i sterujących zamontowanych w wymiennikowni obiektu,

- parametry pracy węzła cieplnego są na bieżąco zdalnie optymalizowane w oparciu o wskazania czujników temperatury (usługa zewnętrzna);
- w oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego;
 - zamontowano kompensator mocy biernej pojemnościowej.
- 3) Sztuczne Lodowisko:
- w czasie rzeczywistym monitorowana jest praca urządzeń kontrolno-pomiarowych i sterujących zamontowanych w wymiennikowni obiektu, parametry pracy węzła cieplnego są na bieżąco zdalnie optymalizowane w oparciu o wskazania czujników temperatury (usługa zewnętrzna);
 - w oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego.
- 4) Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa”:
- oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego;
 - wymieniono oprawy oświetleniowe na energooszczędne na ciągach komunikacyjnych obiektu.
- 5) Pływalnia Kryta przy Alei Niepodległości 20/22:
- w oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego;
 - zamontowano kompensator mocy biernej pojemnościowej.
- 6) Sala Sportowa „Częstochowianka” - w oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego.
- 7) Miejski Stadion Piłkarski „Raków”:
- w oparciu o usługę „FORTUM MONITORING” kontrolowane są parametry i praca urządzeń węzła cieplnego;
 - zamontowano kompensator mocy biernej pojemnościowej.

Wszystkie obiekty MOSiR posiadają aktualne świadectwa charakterystyki energetycznej.

Miejski Zarząd Dróg w Częstochowie

Adres:

ul. Legionów 52
42-202 Częstochowa

Miejski Zarząd Dróg i Transportu w ramach inwestycji drogowej „Rozbudowa drogi krajowej Nr 46 na ulicy Głównej i ulicy Przejazdowej wraz z budową obejścia ul. św. Barbary do ul. Pułaskiego w Częstochowie” przeprowadzono modernizację systemów oświetlenia drogowego oraz zainstalowano energooszczędne oprawy oświetleniowe wykonane w technice LED.

Budynek Miejskiego Zarządu Dróg posiada aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej.

Muzeum Częstochowskie

Adres:

Aleja Najświętszej Maryi Panny 47
42-217 Częstochowa

Muzeum Częstochowskie realizowało następujące działania:

- sukcesywna wymiana starego oświetlenia na energooszczędne oprawy LED;
- optymalizacja zużycia wody oraz racjonalne wykorzystanie energii elektrycznej i ciepła, korzystano z instrukcji dla pracowników zakładająca m.in. maksymalne wykorzystanie światła naturalnego oraz oszczędne i wyłącznie niezbędne użytkowanie oświetlenia i sprzętów elektronicznych;
- utrzymano zmienione godziny otwarcia obiektów Muzeum dla zwiedzających, w celu większego wykorzystania światła dziennego oraz zamknięto wybrane obiekty w dodatkowych dniach;
- realizowano działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży w wieku 6-14 lat, w formie lekcji i warsztatów w Multicentrum ZODIAK – placówce edukacyjnej Muzeum Częstochowskiego. Tematy poruszane podczas zajęć zwracały szczególną uwagę na zastąpienie wykorzystywanych obecnie źródeł energii źródłami odnawialnymi. Szczegółową liczbę lekcji oraz ich tematy zawarto w poniższej tabeli:

lp.	Temat zajęć	Liczba zajęć	Liczba osób
1	Elektrownia jak słońcecznik	42	470
2	Węgiel, wiatr a może Słońce? Różne źródła energii	12	115
3	Zagadki farm wiatrowych	7	64
	Łącznie	61	649

Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w Częstochowie

Adres:

ul. gen. Władysława Sikorskiego 78
42-202 Częstochowa

Ośrodek Pomocy Osobom z Problemami Alkoholowymi w celu poprawy efektywności energetycznej realizował następujące działania:

- Optymalizacja zużycia wody oraz racjonalne wykorzystanie energii elektrycznej i ciepła;
- bieżący monitoring sprzętu komputerowego poprzez zastosowanie w komputerach trybu wygaszacza ekranu;
- racjonalne wykorzystywanie drukarek i papieru tj. drukowanie dwustronne;
- wymiana posadzki oraz montaż 4 drzwi wewnętrznych o lepszych parametrach cieplnych w pomieszczeniach piwnicznych;

- montaż - 1 szt, ciepłej nakładki parapetowej;
- zakup energooszczędnego monitora, służącego do monitorowania pacjentów Ośrodka;
- bieżący monitoring szczelności kranów i urządzeń w pomieszczeniach sanitarnych;
- wymiana okien w pomieszczeniach Działu Opieki nad Osobami w Stanie Nietrzeźwości o lepszych parametrach cieplnych / izolacyjnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie

Adres:

ul. Karola Szymanowskiego 15
42-217 Częstochowa

Powiatowy Urząd Pracy realizował następujące działania:

- sukcesywna wymiana starego oświetlenia na energooszczędne oprawy LED;
- wymiana urządzeń wielofunkcyjnych, poprzez zakup urządzeń o obniżonym zużyciu energii elektrycznej, zastępując nimi dotychczasowy przestarzały sprzęt;
- wprowadzono zasady zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej i wody przez pracowników
- podczas remontów łazienek kierowano się wyborem urządzeń o obniżonej klasie energetycznej;
- zoptymalizowano pracę klimatyzacji, którą załącza się tylko przy zamkniętych drzwiach i oknach.

Budynek Powiatowego Urzędu Pracy posiada aktualne świadectwo charakterystyki energetycznej.

Straż Miejska w Częstochowie

Adres:

ul. Krakowska 80 blok 3
42-202 Częstochowa

W budynku Straży Miejskiej w ramach poprawy efektywności energetycznej:

- wykonano izolację termiczną stropu nad pomieszczeniem serwerowni;
- wykonano niezbędne przeglądy agregatu prądotwórczego i instalacji elektrycznej.

SP ZOZ Miejski Szpital Zespólny w Częstochowie

Adres:

ul. Mirowska 15
42-202 Częstochowa

W SP ZOZ Miejskim Szpitalu Zespolonym zostały przeprowadzone następujące działania:

- w Oddziale Chorób Płuc (I piętro, Pawilon F) przeprowadzony został kompleksowy remont piętra wraz z wymianą oświetlenia tradycyjnego (światłówkowe i żarowe) na oświetlenie typu LED, wymienione zostały grzejniki na bardziej energooszczędne, w pozostałych oddziałach i jednostkach następuje sukcesywna wymiana źródeł światła na zużywające mniej energii;
- zmodernizowano instalację centralnego ogrzewania wraz z wymianą rur, zasilającą pawilony szpitalne, realizacja tego zadania pozwoliła na obniżenie strat ciepła, co korzystnie przekłada się na efektywność energetyczną obiektu;
- zmodernizowano wewnętrzną instalację c.o. wraz z wymianą rur w szpitalu przy ul. Adama Mickiewicza 12, zastępując skorodowany nieszczelny odcinek, eliminując w ten sposób ubytki wody w instalacji c.o.;
- zakupiono nowy sprzęt medyczny, charakteryzujący się mniejszym zużyciem energii, np. kardiomonitor, diatermie, aparat do magnetoterapii, tor endoskopowy oraz laser holmowy.
- w zakresie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym Dyrekcja Szpitala informowała podległy personel o oszczędzaniu energii elektrycznej, np. wyłączaniu oświetlenia w miejscach nieużytkowanych.

Budynki Miejskiego Szpitala Zespolonego posiadają aktualne świadectwa charakterystyki energetycznej.

Teatr im. Adama Mickiewicza w Częstochowie

Adres:

ul. Jana Kilińskiego 15
42-217 Częstochowa

W ramach poprawy efektywności energetycznej:

- kontynuowano wymianę źródeł światła (żarówek) na energooszczędne (LED);
- większość prób została przeprowadzona przy światłach roboczych, co przyczyniło się do zmniejszenia poboru energii elektrycznej;
- została zmniejszona temperatura w pomieszczeniach teatru w dni wolne od pracy jak również w dni robocze.

Ponadto stale realizuje się zasady racjonalnego wykorzystania energii elektrycznej i cieplnej.

SPÓŁKI SKARBU GMINY

Hala Sportowa Częstochowa Sp. z o.o.

Adres:

ul. Żużłowa 4
42-202 Częstochowa

Hala Sportowa Częstochowa Sp. z o.o. dokłada wszelkich starań mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynku. Hala posiada zmodernizowane – energooszczędne systemy, które są serwisowane na bieżąco. Instalacje przemysłowe są odpowiednio zaizolowane, a Hala wyposażona jest w energooszczędne sprzęty. Niezmiennie jednym z priorytetów zadań kadry zarządzającej obiektem jest efektywna eksploatacja oraz ciągłe optymalizowanie infrastruktury energetycznej, mające na celu redukcję kosztów oraz dbałość o szeroko pojęte zagadnienia ekologiczne. Wprowadzono usprawnienia organizacyjne oraz działania edukacyjno-informacyjne dla pracowników Spółki oraz najemców, racjonalizujące zużycie energii. W okresie zimowym zwiększano efektywność energetyczną poprzez oszczędzanie ciepła, min. Korzystano z ciepła generowanego w serwerowni.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie S.A.**Adres:**

Aleja Niepodległości 30
42-216 Częstochowa

W ramach poprawy efektywności energetycznej spółka realizowała działania:

- sukcesywnie wymieniano w pomieszczeniach (Wydział Autobusowy, Wydział Tramwajowy, Wydział Utrzymania Infrastruktury) oprawy jarzeniowe na nowoczesne, energooszczędne oprawy w technologii LED;
- zmodernizowano kolejny autobus hybrydowy marki Solbus;
- w miesiącu grudniu przejęto do eksploatacji 4 autobusy elektryczne zakupione przez Urząd Miasta Częstochowy;
- zamontowano 2 szt. automatycznych kompensatorów mocy biernej dla ładowarek autobusów elektrycznych;
- rozpoczęto prace związane z kompleksową wymianą opraw oświetlenia placowego na terenie zajezdni;
- rozpoczęto procedurę przygotowania postępowania przetargowego w zakresie budowy systemu automatycznej kompensacji mocy biernej dla wszystkich obiektów znajdujących się na terenie zajezdni, zasilanych z podstacji PT-2 Niepodległości;
- wykonano świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynków zlokalizowanych przy Alei Niepodległości 30;
- wykonano remont toalet w ślusarni Wydziału Utrzymania Infrastruktury wraz z wymianą stolarki okiennej;
- wymieniono 2 szt. okien w toalecie na Wydziale Eksploatacji.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Częstochowie S.A. posiada aktualne świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynków zlokalizowanych przy Alei Niepodległości 30.